

Lieksan kaupungin lausunto ehdotuksesta kulttuuriperintöstrategiaksi

Hyvinvointilautakunta 09.08.2022 § 119

Valmistelija

Kansalaisopiston rehtori

Opetus- ja kulttuuriministeriö on laatinut ehdotuksen kulttuuriperintöstrategiaksi 2022-2030 "Kulttuuriperintö voimavarana kestäväälle tulevaisuudelle ja hyvälle elämälle". Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2022:17.

Kulttuuriperintöstrategian lähtökohtana on monimuotoisen aineellisen, aineettoman ja digitaalisen kulttuuriperinnön ja kulttuuriympäristöjen vaaliminen, kehittäminen ja hyödyntäminen koko yhteiskunnan voimavarana. Tavoitteena on, että kulttuuriperintöä arvostetaan ja sen suojelu ja vaaliminen on kaikkien yhteinen tehtävä.

Visiona vuodelle 2030 on, että kulttuuriperinnön merkitys yhteiskunnan voimavarana on vahvistunut ja sen seurauksena ihmisten elämänlaatu parantunut: kulttuuriperintö toimii siltana ihmisten välillä ja tarjoaa ratkaisuja kestäväen tulevaisuuden rakentamiselle.

Kulttuuriperintöstrategian tavoitteissa ja toimenpidelinjauksissa painottuvat

- ihmisten ja yhteisöjen omistajuus, vastuu ja osallistumismahdollisuudet
- luonto ja ilmastonmuutos
- osaamisen ja oppimisen tukeminen ja vahvistaminen sekä
- kulttuuriperinnön taloudellisen potentiaalin kestävä hyödyntäminen

Lausuntoehdotus on pyydettyssä muodossa (lausuntopalvelu.fi) sähköisessä kokousaineistossa.

Keskustelun kuluessa Anne Kaarina Keronen teki muutetun päätösesityksen:

" Koska kulttuuriperintöstrategiasta voivat antaa lausuntoja muutkin kuin kaupunki hyvinvointilautakunta päättää, että asiasta tiedotetaan kaupungin viestinnän siten, että se tavoittaa mahdollisimman monet Lieksan kulttuuriperintöyhteisön toimijat kuten oppilaitokset, kulttuuritoimen laitokset, kotiseutu- ja kulttuuriyhdistykset, perinneyhdistykset, kylätoimijat ja muut kiinnostuneet. Kulttuuriperinnöllä on iso yhteiskunnallinen vaikutus muun muassa paikkakunnan elin-, veto- ja pitovoimaan sekä kansalaisten identiteettiin, elämäntapaan ja hyvinvointiin."

Esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

Hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle liitteenä olevan lausuntoehdotuksen kulttuuriperintöstrategiasta.

Päätös

Hyvinvointilautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle liitteenä olevan lausuntoehdotuksen kulttuuriperintöstrategiasta.

Anne Kaarina Keronen jätti asiasta eriävän mielipiteen.

Lisätietoja

Hyvinvointijohtaja Arto Sihvonen, p. 040 1044 101,

sähköposti arto.sihvonen(at)lieksa.fi

Kansalaisopiston rehtori Asko Saarelainen, p. 040 1044 111,
sähköposti asko.saarelainen(at)lieksa.fi

Kaupunginhallitus 22.08.2022 § 256
416/00.04.00/2022

Hyvinvointilautakunnan lausunto:

Mikä on näkemyksenne strategian tavoitteista ja toimenpidelinjauksista yleisesti?

Kulttuuriperintötyössä korostuu aktiivisten toimijoiden ja riittävien taloudellisten resurssien tärkeys. Usein esimerkiksi rakennusten suojelukysymyksissä omistajatahon taloudellinen vastuu nousee kohtuuttomaksi, joten riittävä valtakunnallinen resurssointi on ensiarvoisen tärkeää.

Mikä on näkemyksenne strategian tavoitteista ja toimenpidelinjauksista oman toimialanne tai tehtävänne näkökulmasta?

Toimenpidelinjaukset ovat hyviä tavoitteita, joita jo osin toteutetaan toimialalla. Keskeistä tavoitteiden toteuttamisessa on riittävä taloudellinen ja työvoimaresurssi laajan maan eri osissa.

Kommenttinne lukuun 5.1

Strategian laaja-alaisena tavoitteena on kaikkien oikeus kulttuuriperintöön. Se toteutuu, kun kulttuuriperinnön hyväksi toimitaan aktiivisesti ja sisältöjen saavutettavuus varmistetaan koko maan laajuisesti. 2020- ja 2030-lukujen kulttuuriperintötyössä digitaalisuuden mahdollisuudet tulee hyödyntää täysimääräisesti niin julkishallinnon kuin yksityisten tahojen toteuttamana. Esimerkiksi Suomen museoiden, kirjastojen ja arkistojen Finna - tietopalvelu tai sanomalehti Karjalaisen vuodesta 1874 nykypäivään kattava digitaalinen arkisto ovat erinomaisia esimerkkejä kulttuuriperinnön käytön monipuolisuudesta ja saavutettavuudesta.

Kommenttinne lukuun 5.2

Kulttuuriperintö- ja luontoarvojen sekä ekologisti kestävä kehityksen mukaisten tavoitteiden yhteensovittaminen on kannatettavaa. Erityisesti tässä yhteydessä kannattaa panostaa luonto- ja kulttuurialan toimijoiden yhteistyöhön esimerkiksi matkailupalveluissa.

Kommenttinne lukuun 5.3

Strategian keskeisenä tavoitteena on, että sivistys, osaaminen ja yhteiskunnan kyvykkyys hoitaa ja käyttää kulttuuriperintöä vahvistuvat kulttuuriperintökasvatuksen ja elämänmittaisen oppimisen avulla. Eri oppilaitosten ja paikallisten toimijoiden yhteistyö on tässä avainasemassa. Tässä yhteydessä on syytä rohkaista myös yliopistoja ja korkeakouluja hyödyntämään paikallisia tutkimuskohteita ja -aiheita. Koulutuksen lisääminen varhaiskasvatukseen, perusopetukseen ja toisen asteen opettajille on keskeistä tavoitteen toteuttamiseksi.

Kommenttinne lukuun 5.4

Toimenpidelinjauksissa todetaan, että kulttuuriperinnön taloudellisten, työllistävien ja alueelliseen vetovoimaan liittyvien vaikutusten seuranta kehitetään. Tähän työhön tarvitaan selkeästi nykyistä enemmän valtakunnallisia taloudellisia resursseja, muutoin on vaarassa ettei strategian tavoitteita ei saavuteta.

Mikä on näkemyksenne strategian yhteiskunnallisista ja taloudellisista vaikutuksista?

Kulttuuriperintöstrategian yhteiskunnalliset tavoitteet ovat laaja-alaisia ja korostavat kaikkien oikeutta kulttuuriperintöön. Linjaukset ovat kannatettavia, mutta keskinen kysymys on strategian viemisestä käytäntöön ja riittävien taloudellisten resurssien varaaminen tavoitteiden toteuttamiseen. Tämä edellyttää valtion merkittävää taloudellista lisäresurssointia ja yksityisen sektorin vielä nykyistä suurempaa taloudellista panostusta.

Mahdolliset muut strategiaehdotusta koskevat huomionne.

-

Strategian valmistumisen jälkeen on tarkoitus laatia erillinen toimeenpanosuunnitelma. Pidätekö tätä tärkeänä? Jos kyllä, niin miksi?

Toimeenpanosuunnitelman laatiminen on tärkeää ja siinä tulee selvästi osoittaa myös toimenpiteiden resurssointi.

Millaisia osallistamisen tapoja haluaisitte toimeenpanosuunnitelman laatimisessa käytettävän?

Alue-/kuntakohtaiset tilaisuudet ja keskeisten toimintatahojen tapaamiset.

Millaisena näkisitte oman tai edustamanne tahon roolin strategian toimeenpanossa?

Kaupunki toteuttaa strategian keskeisiä tavoitteita esimerkiksi Pielisen museon ja kuvanveistäjä Eva Ryynäsen taiteilijakodin toiminnassa. Samoin olemme tehneet tutkimus- ja selvitystyötä kulttuuriperintökohteissa. Luonto- ja kulttuurimatkailun yhteistyötä on edistetty jo vuosikymmeniä toimialojen toiminnassa, mm. tapahtumissa ja kansalaisopiston kursseilla.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä hyvinvointilautakunnan lausunnon Lieksan kaupungin lausunnoksi ehdotuksesta kulttuuriperintöstrategiaksi.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä hyvinvointilautakunnan lausunnon Lieksan kaupungin lausunnoksi ehdotuksesta kulttuuriperintöstrategiaksi.

Lisätietoja

Hyvinvointijohtaja Arto Sihvonen, p. 040 1044 101,
sähköposti arto.sihvonen(at)lieksa.fi

Kansalaisopiston rehtori Asko Saarelainen, p. 040 1044 111,
sähköposti asko.saarelainen(at)lieksa.fi

